

HARE KRISHNA

GUDSPARTIKLEN

RIGTIGT OG FORKERT

PRABHUPADAS PRÆSTATIONER

Tre drømme

Dette er en historie fra *Mahabharata*. Da Bhima engang vogtede uden for Pandavaernes palads, kom en mand til ham og fortalte om tre underlige drømme. Først havde han drømt, hvordan han byggede en mur rundt om sin have for at beskytte den mod vilde dyr. Men da muren var færdig, væltede den ind over haven og åd alle planterne.

I drøm nummer to gik en elefant hen til en dør og begyndte at gå uhindret gennem nøglehullet, indtil kun halen stak ud. Men så satte halen sig fast i nøglehullet. Elefanten hang fast og kunne ikke gå videre.

Til slut havde manden drømt om et kæmpestort, men nøgent bjerg, hvor intet voksede bortset fra et lille græsstrå. Han gik hen og plukkede græsstrået, og da han gjorde det, styrtede bjerget sammen og smuldrede for øjnene af ham.

”Hvad betyder disse underlige drømme?” spurgte manden.

”Jeg forstår dem heller ikke,” måtte Bhima indrømme. ”Men gå ind og spørg Yudhisthira, for han er den klogeste mand i dette land.”

Manden fik lov til at gå ind til Kong Yudhisthira, imens Bhima ventede udenfor. Der gik lang tid, men manden kom ikke ud. Til sidst blev Bhima utålmodig og gik ind for at se, hvad der skete. Han mødte Yudhisthira og spurgte, om han havde talt med den mærkelige mand. Yudhisthira så undrende på ham. Han havde ikke set nogen mand komme ind. Bhima fortalte ham da om de profetiske drømme, manden havde haft.

”Få fat på den mand,” udbød Yudhisthira og løb selv ud på gaden for at få fat på manden.

”Hvad var det for en mand?” spurgte Bhima, ”og hvad betød hans drømme?”

”Jeg ved ikke, hvem han var, men hans drømme var en forudsigelse af Kali-yuga. I Kali-yuga bliver kongerne sat til at passe på borgerne som mure omkring en have, men i stedet for at beskytte borgerne æder kongerne selv borgerne. Og mandens anden drøm fortalte, at i Kali-yuga går de store slyngler fri af retssystemet, men småkriminelle bliver straffet.”

”Og hans tredje drøm?” spurgte Bhima.

”Hans tredje drøm fortalte, at Kali-yuga er et kæmpebjerg af ondskab, men lyden af blot et enkelt navn på Krishna kan få hele denne onde tidsalder til at smuldre.”

August 2012

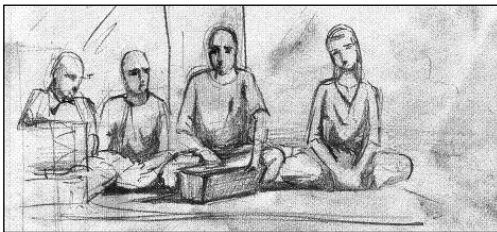
Onsdag	1.8	Sidste dag af Caturmasyas første måned	Mandag	13.8	Ekadasi (faste fra korn og bønner for Annada Ekadasi)
Torsdag	2.8	Jhulana Yatra slutter Herren Balaramas fremkomst (faste til middag) Anden måned af Caturmasya begynder (yoghurt-faste i én måned)	Tirsdag	14.8	Bryd fasten mellem 5:40–10:42 Purusottama-adhika Masa begynder (Caturmasya følges ikke i Purusottama-adhika Masa.)
Fredag	3.8	Srila Prabhupadas afrejse til USA	Mandag	27.8	Ekadasi (faste fra korn og bønner for Padmini Ekadasi)
Fredag	10.8	Sri Krishna Janmastami: Herren Sri Krishnas fremkomst (faste indtil midnat)	Tirsdag	28.8	Bryd fasten mellem 6:07–10:49
Lørdag	11.	Nandotsava Srila Prabhupadas fremkomst	Onsdag	12.9	Ekadasi (faste fra korn og bønner for Parama Ekadasi)
			Torsdag	13.9	Bryd fasten mellem 6:38–8:30

Janmastami

Velkommen tilbage til et almindeligt nummer af *Nyt fra Hare Krishna* efter at vi juli udsendte et særnummer (bladet Mahatma). Da august er måneden for både Janmastami, Sri Krishnas fremkomstdag, som er årets største festival, og Srila Prabhupadas fremkomstdag (*vyasa-puja*), er bladet naturligt præget af det. Forsidebilledet er således af Sri Krishna i form af Sri Madana-Bihari, som er Deiteten af Krishna i Lima, Peru. Billedet er taget af Ananta Sri Dasa, der har boet i Peru i mange år. Vi fandt, at det var et passende billede at have forside.

Mere præcist falder Sri Krishna Janmastami fredag den 10. august, og Srila Prabhupadas *vyasa-puja* er dagen derefter, lørdag den 11. august. De to dage fejres som altid i stor stil i Vanløse såvel som i Århus. Programmet for festerne kan læses på henholdsvis www.krishna.dk og www.krishnauset.dk. Vi glæder os til at se hinanden.

På grund af Janmastami bringer vi et foredrag med Srila Prabhupada fra Janmastami i London 1973. Og på side 9 har vi i anledning af Srila Prabhupadas fremkomst en artikel om Srila Prabhupadas præstationer af Paratrikananda Dasa fra Los Angeles. Han ser på en lang række

'Nyt fra Hare Krishna' udgives af Det Internationale Samfund for Krsnabevindsthed (ISKCON) i Danmark, grundlægger-*acarya* A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada. © Copyright 2012, alle rettigheder forbeholdes.

ISSN 1600-0153

Redaktion:

Lalitanatha Dasa/Leif Asmark Jensen (ansvarshavende)

Dandaniti Devi Dasi/Dorte Skou Jensen

Layout: Ananta Sri Dasa/Anders Grønlund

Adresse: Holsteinborgvej 20, 1th, 2720 Vanløse Tlf.: 59271930

Girokonto 1-688-3204. Bankkonto: Den Danske Bank reg. 1551, konto 3534 125 119

Alle indlæg, kommentarer, spørgsmål osv. er velkomne. Kontakt redaktionen for næste deadline.

af det, Prabhupada præsterede, inklusive nogle ting, som vi somme tider overser. Et almindeligt menneske ville føle sig stolt over blot at have gjort én af disse ting i sit liv, men Prabhupada gjorde dem alle. Artiklen sætter Prabhupada i et særligt lys og er derfor god som optakt til hans *vyasa-puja*.

På side 13 fortsætter Satyarajas artikel om den skriftlige basis for *mahamantraet*, en fortsættelse og afslutning fra juninummeret. To andre hængepartier fra juninummeret kommer på grund af pladsmangel først i næste nummer. Det ene er fortsættelsen af artiklen om Breivik og socialdarwinisme, og det andet er Govinda Dasis erindringer om Srila Prabhupada i New Jersey.

Bemærk også, at helt exceptionelt er der af redaktionelle årsager heller ingen børneside i dette nummer. Vi håber på vores unge læseseres tilgivelse og lover, at det ikke gentager sig J. Hare Krishna. ॐ

I dette nummer

Kalender & historie	2
Redaktionelt	3
Srila Prabhupadas side	4
Rigtigt og forkert	7
Srila Prabhupadas præstationer	9
Den skriftlige basis for maha-mantraet	13
Gudspartiklen og den guddommelige partikel	16
Ordlister	19
Realistationer fra Bhagavad-gita kursus	20
Madlavnings- lektioner	22

Srila Prabhupadas side

Janmasthan, Herren Sri Krishnas fremkomst

Den følgende forelæsning er fra London den 21. august 1973 på Sri Krishna Janmasthan, hvor Srila Prabhupada forklarer grunden til, at Guddommens Højeste Personlighed, Sri Krishna, lader Sig føde på denne jord.

Mine damer og herrer, jeg takker Dem mange gange for at deltage i denne ceremoni, Janmasthan, Krishnas fremkomst. Krishna siger i *Bhagavad-gita* (4.9)

*janma karma me divyam
evam yo vetti tattvatah
tyaktva deham punar janma
naiti mam eti so 'rjuna*

Det er et faktum, at vi kan standse vor fødsel og død. *So 'mrtatvaya kalpate*. *Amrtatva* betyder udødelighed. I den moderne civilisation har hverken den store filosof, politiker eller videnskabsmand nogen ide om, at det er muligt at nå dette stadie af udødelighed. Men vi er alle *amrta*. Vi levende væsener dør aldrig og fødes aldrig. *Nityam sasvato yam, na hanyate hanyamane sarire* [Bg. 2.20]. Vi er alle evige. Efter tilintetgørelsen af denne krop dør vi ikke. Kroppen er slut, men jeg accepterer en anden krop. Denne enkle ting, at vi, alle levende væsener, der er uadskillelige dele af Krishna, er evige, lyksalige og bevidste, mangler man for øjeblikket viden om.

Krishna beskrives i de vediske *sastraer*:

*isvarah paramah krsnah
sac-cid-ananda-vigraha
anadir adir govindah
sarva-karana-karanam* [Bs. 5.1]

Når jeg siger Krishna, betyder det Gud. Somme tider siges det, at Gud intet navn har. Det er rigtigt. Men Guds navn gives af Hans aktiviteter. Ligesom Krishna accepterede at være søn af Maharaja Nanda og Yasodamayi eller Devaki og Vasudeva. Vasudeva og Devaki

var Krishnas virkelige fader og moder. Ingen er Krishnas virkelige fader og moder, for Krishna er alles oprindelige fader. Men når Krishna kommer her, accepterer Han nogle hengivne som Sin fader og moder.

Krishna er den oprindelige, *adi-purusam*. Han er den oprindelige person. Da må Han være meget gammel? Nej. *Adyam purana purusam nava-yauvanam ca*. Altid frisk og ung. Det er Krishna. Da Krishna var på Kuruksetras slagmark, var Han ligesom en dreng på 20 eller højst 25 år, selv om Han på det tidspunkt havde oldebørn. Derfor er Krishna altid ung. Ifølge den vediske litteratur:

*advaitam acyutam anadim ananta-rupam
adyam purana-purusam nava-yauvanam ca
vedesu durlabham adurlabham atma-bhaktau*
[Bs 5.33]

Vedesu durlabham. Læser vi blot den vediske litteratur som en formalitet, vil det være meget vanskeligt at forstå, hvad Krishna er, skønt alle Vedaernes formål er at give forståelse af Krishna. *Bhagavad-gita* siger, *vedais ca sarvair aham eva vedyo*. Hvad er værdien af at studere Vedaerne, hvis man ikke forstår Krishna, for det endelige mål med uddannelse er at forstå den Højeste Herre, den Højeste Fader, den Højeste Årsag, den Højeste Absolutte Sandhed, Brahman? Hvad er Brahman? *Janmady asya yatah*. Brahman betyder det, som alt kommer fra. Videnskab og filosofi betyder at finde den endelige årsag til alting, *sarva-karana-karanam*.

Man kan prøve at forstå, at min årsag er min fader, hans årsag er hans fader, han er forårsaget af sin fader osv. Fortsætter man med at søge, vil man i sidste ende komme til en, der er årsagen,

men ingen årsag har. *Anadir adir govindah*. Jeg er årsagen til min søn, men jeg er også resultatet af en årsag, min fader. Men *sastraerne* siger, *anadir adir*. Han er den oprindelige person, og Han har ingen årsag. Det er Krishna.

Derfor siger Krishna, *janma karma ca me divyam yo janati tattvatah*. Krishnas fremkomst er meget vigtig. Vi bør prøve at forstå Krishna, hvorfor Han fremkommer, hvorfor Han kommer til denne materielle verden, hvad Hans opgave er, og hvad Hans aktiviteter er. Forsøger vi blot at forstå Krishna, er resultatet *tyakta deham punar janma naiti mam eti kaunteya* [Bg. 4.9]. Man får udødelighed. Livets mål er udødelighed. *Amrtatvaya kalpate*.

Med Krishnas komme bør vi forsøge at forstå Krishnas filosofi.

Fred

Politikere og diplomater prøver at skabe fred i verden. Der er De Forenede Nationer og mange andre organisationer, der vil skabe virkelig fred og fordragelighed, ingen misforståelse menneske og menneske imellem eller mellem nationer. Men det sker ikke. Bristen er, at roden er forkert. Alle tænker, ”Det er mit land. Det er min familie. Det er mit samfund. Det er min ejendom.” Dette ’min’ er illusion. I *sastraerne* står der, *janasya moho ’yam aham mameti* [SB 5.5.8]. Denne ’jeg-’ og ’min-’ filosofi er illusion. Denne illusion er *maya*. Vil man ud af denne illusion, *maya*, må man acceptere Krishnas formel. *Mam eva ye prapadyante mayam etam taranti te*. Desværre accepterer vi den ikke, eller vi fejlfortolker den. Det er vor ulykke.

Vor filosofi, *Bhagavata*-filosofi, er også kommunisme, for vi anser Krishna for at være den Højeste Fader, og alle levende væsener er alle sønner af Krishna. Krishna siger, Han er ejeren af alle planeter, *sarva-loka-mahesvaram*. Lige-gyldigt hvad der er, enten i himmelen, i vandet eller på landjorden, er det altsammen Krishnas ejendom. Fordi vi alle er Krishnas sønner, har vi hver især ret til at bruge faderens ejendom, men vi bør ikke gøre indgreb på andres ejendom. Det er fredsformlen. *Ma grdha kasya svidhanam*,

isavasyam idam sarvam. Alt tilhører Gud. I er sønner af Gud. I har ret til at anvende faderens ejendom, men tag ikke mere, end I behøver. Det er strafbart. *Bhagavad-gita* siger, *stena eva sa ucyate*, ”Han er en tyv.” Tager en person mere, end han behøver, er han en tyv.

Når vi glemmer, at Krishna er den Højeste Fader, Krishna er den Højeste Ejer, Krishna er den Højeste Nyder, og Krishna er alles Højeste Ven, kommer vi til denne materielle verden for at kæmpe for tilværelsen og slås med hinanden. Det er materielt liv. Politikerne, diplomaterne og filosofferne har prøvet så meget, men i virkeligheden har intet båret frugt. De Forenede Nationer blev dannet efter Anden Verdenskrig, for man ønskede at ordne alt på en fredelig måde, men det gik ikke sådan. Nu kæmpes der mellem Pakistan og Indien, imellem Vietnam og USA osv. Det er ikke måden. Måden er Krishna-bevidsthed. Alle må forstå, at vi ikke er ejerne. Ejeren er Krishna. Tag Amerika som eksempel. For 200 år siden var amerikanerne, de europæiske immigranter, ikke ejerne. Før dem var der andre ejere, eller det var ingenmandsland. Den virkelige ejer er Krishna, men kunstigt hævder man, at ”Dette er min ejendom.” Det kaldes *maya*.

Krishna kommer for at instruere os. *Yada yada hi dharmasya glanir bhavati bhārata* [Bg. 4.7]. Krishna siger, ”Min kære Arjuna, Jeg kommer, når der er uoverensstemmelser i den religiøse proces.” *Dharmasya glanir bhavati*. Hvad er *dharma* [religion]? Den enkle definition på *dharma* er *dharma-m tu saksad bhagavat-pranitam* [SB 6.3.19]. Det er *dharma*. Ligesom hvad mener man med lov? Lov betyder det, der gives af staten. Man kan ikke lave en lov hjemme hos sig selv. Hvad regeringen siger, at ”Således skal man skal handle” – det er lov. På samme måde betyder *dharma* den vejledning, der gives af Gud. Det er *dharma*.

Mennesker tror at kunne skabe *dharma*. Jeg skaber én *dharma*, en anden mand skaber en anden *dharma*. Men det er ikke *dharma*. Derfor slutter *Bhagavad-gita* med *sarva-dharman parityajya mam ekam saranam* [Bg. 18.66], at overgive sig til Krishna. Enhver anden *dharma* er ikke *dharma*. Hvorfor beder Krishna, *sarva-dharman parityajya*: ”Opgiv enhver anden

dharmā.”? Han erklærer, *dharmā-samsthapanarthaya sambhavami yuge yuge*: “Jeg kommer for at etablere religionens principper.” Og til sidst udtaler Han, *sarva-dharman parityajya*. Det betyder, at de såkaldte *dharmāer*, vi har fabrikeret, de menneskeskabte *dharmāer*, ikke er *dharmāer*. *Dharma* betyder det, der gives af Gud. Men vi har ingen forståelse af, hvad Gud er, og hvad Hans ord er. Det er den moderne civilisations brist. Men Gud er der, Hans ordre er der, men vi vil blot ikke acceptere den. Hvordan er det da muligt at have fred? Vi søger efter fred, men vil ikke acceptere det, der virkelig giver os fred. Det er vor sygdom.

Krishna-bevidsthed er i alle

Derfor forsøger denne Krishna-bevidsthedsbevægelse at vække den slumrende Krishna-bevidsthed i alles hjerte. Krishna-bevidsthed er der i alles hjerte. Den skal blot vækkes. Det står i *Caitanya-caritamṛta*:

*nitya-siddha kṛṣṇa-bhakti 'sadhya' kabhu naya
sravanadi-suddha-citte karaye udaya*

Kærlighed til Krishna, hengivenhed til Krishna, findes i alles hjerte, men man har glemt den. Denne Krishna-bevidsthedsbevægelses formål er simpelthen at vække denne Krishna-bevidsthed. Dette er vor proces. Ligesom når en person sover, må jeg kalde højt: ”Hr. det-og-det, stå op. Du har noget at lave.” Ingen andre sanser er aktive, når man sover, men øret er aktivt. Derfor vil mennesker i denne tidsalder, hvor de er så faldne, intet høre, men synger vi dette Hare Krishna-*maha-mantra*, kan de blive vækket til Krishna-bevidsthed. Dette er praktisk.

Vort menneskelivs endelige mål er udødelighed, *tyaktva deham punar janma naiti* [Bg. 4.9], men vi har glemt dette. Vi lever blot som katte og hunde uden viden om, at vi kan opnå den fuldkommenhed i livet, at der ikke mere vil være fødsel og død. Vi forstår ikke engang, at *amṛtatvam* er en mulighed. Men alt er muligt. *Amṛtatvam*. Ingen ønsker at dø, ingen ønsker at blive gamle, ingen ønsker at blive syge. Det er vor naturlige tilbøjelighed. Hvorfor? Fordi i vor

åndelige form er der ingen fødsel, ingen død, ingen alderdom og ingen sygdom.

Krishna kommer for at lære os, at ”Du er udødelig af natur. Som åndelig sjæl er du en uadskillelig del af Mig. Jeg er udødelig, og du er også udødelig. Nu forsøger du unødvendigt at blive lykkelig i denne materielle verden.”

*mamaivamso jiva loke
jiva-bhuto sanatanah
manah sasthanindriyani
prakṛti-sthani karsati* [Bg. 15.7]

Man har nydt sanseliv i så mange slags liv som katte, hunde, halvguder, træer, planter og insekter, men bliv ikke i denne menneskelige form besnæret af sanseligt liv. Forsøg blot at forstå Krishna. Det står der i *sastraerne*. *nayam deho deha-bhajam nrloke kastan kaman arhate vid-bhujam ye* [SB 5.5.1]. At arbejde hårdt som hunde og svin for sansetilfredsstillelse er ikke menneskelivets mål. Menneskelivet er beregnet til en lille smule askese. *Tapo divyam putraka yena suddhyet sattvam*. Vi må rense vor eksistens. Det er menneskelivets mission. Hvorfor skal jeg rense min eksistens? *Brahma-saukhyam tv anantam*. For at få ubegrænset glæde, ubegrænset lykke. Det er virkelig glæde. *Ramante yogino 'nante satyananda-cid-atmani iti ramapadenasau param brahmabhidhiyate*.

Dette gælder ikke kun indere, hinduer eller *brahmanaer*. Nej. Det gælder alle, for Krishna siger:

*sarva-yonisu kaunteya
sambhavanti murtayah yah
tasam mahad brahma yonir
aham bija-pradam pita* [Bg. 14.4]

Krishna siger, at ”Jeg er alles fader.” Derfor er Han meget ivrig efter at gøre os fredfyldte og lykkelige. Ligesom faderen ønsker at se sin søn velsitueret og lykkelig, ønsker Krishna på samme måde at se os alle lykkelige og velsituerede. Derfor kommer Han fra tid til anden. *Yada yada hi dharmasya glanir bhavati* [Bg. 4.7]. Dette er formålet med Krishnas fremkomst. ॐ

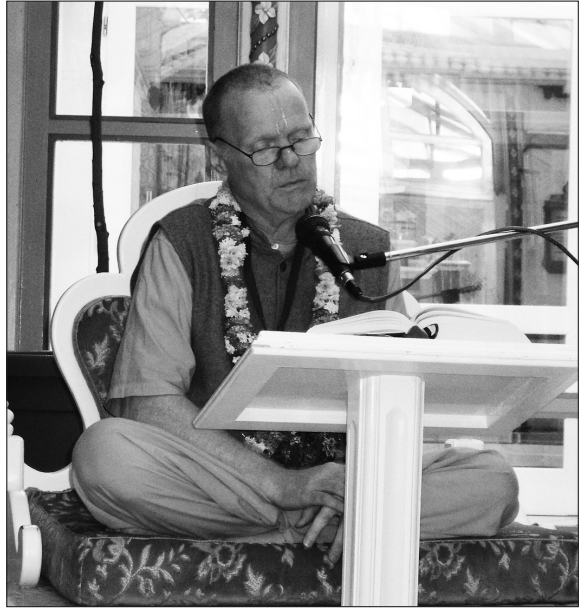
Rigtigt og forkert

Af Gaura Hari Dasa

Jeg har en ide! I de industrialiserede lande har vi et problem. Der er for mange gamle mennesker. Grunden er naturligvis, at befolkningen som et resultat af industrialisering og urbanisering holder op med at få børn. Resultatet bliver at der, i hvert fald i en periode, er mange flere gamle, end der er unge i den produktive alder. Men de gamle mennesker lever jo ikke et værdigt liv. Man behøver bare at kaste et blik på dem for at se, at de lider. Krumbøjede og rynkede slæber de sig gennem deres sidste år. Så lad os gøre en dobbelt velgerning ved at afslutte deres lidelsesfyldte tilværelse og samtidigt lette samfundet for den byrde, det er at skulle tage sig af dem.

Nej, tænker læseren sikkert, nu går det for vidt! Og sådan noget skal man læse i *Nyt fra Hare Krishna*. Ja, som I sikkert har gættet, er det en dårlig spøg. Men min virkelige pointe er, at hvis man væmmes ved tanken om at gøre sådan ved sine medmennesker, er det inkonsekvent at argumentere for en sådan løsning, når det gælder dyr. Mange steder, hvor ISKCON driver selvforsyningskollektiver med kobeskyttelse, kommer vi i konflikt med myndigheder og interesseorganisationer, fordi vi ikke slår køerne ihjel, men lader dem dø en naturlig død. På vores kollektiv i Sverige var vi for nogle år siden ude for, at repræsentanter for en bestemt organisation kom og udførte ”medlidenhedsdrab” på nogle af de gamle og affældige dyr, når der ikke var nogen, der så det.

Problemet er, at ingen i vore dage har set en gammel ko. Lige som gamle mennesker ser gamle køer ikke pæne ud. Deres kroppe er forvredne og knortede, og de lider tydeligt, så folk bliver chokerede, når de ser dem. I virkeligheden er gamle køer lige så normale som gamle mennesker, men verden er blevet så dybt unormal, at vi er kommet til at acceptere det unormale som normalt, bare fordi det er blevet den fremherskende tilstand. Grunden til, at vi aldrig ser

Gaura Hari Dasa

gamle køer, er naturligvis, at de aldrig får lov til at leve så længe. Skindet bedrager. Det ser pænt og idyllisk ud med en flok unge køer på en grøn eng. Men realiteten er, at så snart køernes mælkeproduktion bare så meget som begynder at aftage, bliver de med det samme sendt til slagteriet, hvis de da ikke fra starten blev opdrættet bare med henblik på slagting. Fordi vi ikke ser, hvad der foregår bag slagteriets mure af gruppvækkende skændselsgerninger, bilder vi os selv ind, at alting er ok. Og vi peger fingre ad dem, som behandler køerne som levende væsener, der har ret til at leve, selv om de ikke ser så pæne ud, fordi de er gamle og affældige.

På den måde har moderne mennesker en helt bagvendt virkelighedsopfattelse. Som Krishna siger i *Bhagavad-gita*:

*pravrttim ca nivrttim ca
jana na vidur asurah
na saucan napi cacaro
na satyam tesu vidyate*

”Dæmonerne forstår ikke, hvad som bør gøres, og hvad som ikke bør gøres. Hos dem findes hverken renlighed, ærlighed eller passende opførsel.” Fordi vi er i den kropslige livsopfattelse, ser vi ingen grundlæggende fællestræk hos forskellige levende væsener. ”Køer er køer, og mennesker er mennesker, og vi har ingenting til fælles,” tænker vi. Men sandheden er, at der inden i koens krop er en sjæl, som ikke er væsensforskellig fra den sjæl, som befinder sig inden i min krop, og som er mig.

Et andet eksempel på den moderne civilisations gal-skab: Ingen vil (tror jeg da) synes, at det er i orden at slå små børn ihjel, selv om deres mor eller far af en eller anden grund er ude af stand til eller uvillig til at tage sig ordentligt af dem. Dette gælder dog først efter, at de er blevet født. Hvad er det for en afgørende forskel, som gør, at man synes, at det er ok at myrde fosteret i moderens liv, men ikke det samme barn efter fødslen? Endnu har jeg ikke fået noget tilfredsstillende svar på dette spørgsmål. Samtidigt som børn bliver myrdet en masse gennem aborter, tager barnløse forældre til den anden side af kloden for at finde et adoptivbarn. Der findes nok af mennesker, som er villige til at tage sig af børn, som måske er uønskede af deres egne forældre.

Under alle omstændigheder forstår en Krishna-hengiven, at livet er helligt, og at vi ikke har lov til at afkorte nogen anden skabnings liv, uanset om det er en gammel ko eller et foster i livmoderen. Jeg ved godt, at i praksis kommer man i vanskelige situationer, hvor det kan være svært at sige sort på vidt, hvad som bør gøres. Hvad gør man for eksempel, hvis en gammel ko ligger på sit dødsleje og kræver timevis af daglig pleje? I et normalt samfund ville det ikke være noget problem, hvis man helt enkelt overlod den til sig selv. Hvis den lå ude på mar-

ken, ville nogle rovdyr med stor sandsynlighed komme og udføre naturens medlidenhedsdrab. Fordi samfundet er blevet så unormalt, kan vi måske ikke gøre det i dag. Vi risikerer at få en hel hær af folk fra sundhedsmyndigheder osv. på nakken. Derfor kan jeg godt se, at vi kunne

komme i situationer, hvor man kunne argumentere for, at vi af praktiske grunde næsten er tvunget til at aflive et gammelt dyr, fordi vi helt enkelt ikke har kapacitet til at bruge så megen tid på ”sygepleje”, som myndighederne ville kræve i stedet for aflivning. Men det er igen ikke en normal måde at tænke på. Problemet er som sagt, at det moderne samfund er blevet så unormalt, at det unormale, eller uetiske om

man vil, er blevet standard.

Hele det moderne menneskes liv er fuldt af den slags dilemmaer. Hvad er rigtigt, og hvad er forkert? Ingen har svaret, selv om vi behøver svar for at komme videre for ikke at blive ”handlingslammede”, som det hedder med et moderne udtryk. ”Handlingslammet” er et ord, som meget rammende beskriver det moderne menneskes tilstand. Men Gud forbyde, at nogen skulle komme med klare svar, som kunne forenkle tilværelsen og gøre det muligt at forstå, hvad som er rigtigt og forkert. ”Fundamentalisme” er blevet det universelle fyord, som gør det muligt at sortliste alle, som tror på, at Gud virkeligt eksisterer og har givet os svar på alle disse spørgsmål, alle disse handlingslammende tvivl, som gør tilværelsen umulig for det moderne menneske. Bøger og film som Da Vinci Koden har gjort deres til at fremmane et skræmmebillede af den religiøse person, som tror på, at Gud findes, og som derfor vover at sige, for eksempel, at køer skal beskyttes, ikke spises, og at børn er levende, selv inden de bliver født – helt enkelt fordi Gud siger det. ॐ

“

Det ser pænt og idyllisk ud med en flok unge køer på en grøn eng. Men realiteten er, at så snart køernes mælkeproduktion bare så meget som begynder at aftage, bliver de med det samme sendt til slagteriet...

”

Srila Prabhupadas præstationer

Et kig på Srila Prabhupadas mirakuløse bedrifter fra 1965 til 1977

Af Paratrikananda Dasa

Som meditation til Srila Prabhupadas fremkomstdag den 11. august 2012 er det spændende at læse om de ting, som Srila Prabhupada gjorde. Sri Paratrikananda Dasa fra Los Angeles har lavet en oversigt over Srila Prabhupadas bedrifter inklusive nogle af de mere oversete.

I den følgende oversigt har jeg forsøgt at sammenstille en udførlig liste over de ting, Srila Prabhupada gjorde. Selv om listen ikke er fuldstændig, håber jeg, den giver et godt billede af hans storhed.

I 1965 rejste Srila Prabhupada i en alder af 70 år for første gang uden for Indien for at opfylde sin åndelige mesters ordre. Under sørejsen blev han ramt af to alvorlige hjertetilfælde. Han ankom til USA med, hvad der svarer til syv dollars. Efter at have kæmpet et helt år alene grundlagde han i 1966 det Internationale Samfund for Krishna-bevidsthed med en lille gruppe disciple i New York. Dette var første gang i historien, at det lykkedes en hengiven af Krishna at oplære ikke-indere i *vaisnavismens* strikse disciplin. Endnu mere utroligt er det, at dette skete, da USA's hedonistiske ungdomskultur var på sit højeste.

Prabhupada sendte sine tilhængere ud på gaderne i byer overalt for at synge Guds navne, og Hare Krishna blev berømt i hver eneste afkrog på Jorden.

Prabhupada sendte sine disciple til London, hvor de i 1969 optog singlen "Hare Krishna Mantra" med George Harrison. Den blev den hurtigst sælgende single af alle udgivelserne fra Apple inklusive Beatles' egne plader. Pladen blev nummer tre i Tjekkosllovakiet, nummer ni i England og blandt de ti mest solgte i Tyskland, Japan, Australien, Sydafrika, Jugoslavien og mange andre lande.

Prabhupada initierede omkring 5000 disciple. Disse indviede hengivne repræsenterede en

radikal mangfoldighed af nationaliteter, racer, etniske grupper og religiøse baggrunde.

Prabhupada etablerede 108 Krishna-templer på seks kontinenter, installerede Deiteten af Krishna i alle centrene og trænede sine disciple i Deitets-tilbedelsen. 32 nye templer (næsten tre om måneden) blev åbnet på et enkelt år mellem 1970 og 1971.

Prabhupada lancerede Herren Jagannathas Rathayatra-festival i større byer verden over og bragte derved templet ud til folket.

Prabhupada stiftede *brahmacarini-asramaen* [kvindelige *brahmacarier*], som tidligere var noget helt uhørt i vedisk kultur, for at give beskyttelse til enlige kvinder, der ønskede at praktisere Krishna-bevidsthed.

Prabhupada gav i 1967 sine disciple besked på at starte et røgelsesfirma for at støtte sine templer økonomisk. Inden for fire år var Spiritual Sky Incense oppe på at indtjene en million dollars om året.

Prabhupada startede søndagsfester og andre former for *prasadam*-distribution, der gav offentligheden millioner af gratis måltider.

Prabhupada skabte verdens første kæde af vegetariske restauranter.

Prabhupada talte dagligt om den Krishna-bevidste filosofi og gav tusindvis af foredrag. Over 2.200 blev optaget og arkiveret.

Prabhupada havde tusinder af samtaler om Krishna-bevidsthed med disciple, gæster og venner. Over 1.300 blev optaget og arkiveret.

Prabhupada havde talrige interviews og filosofiske diskussioner med journalister, viden-

skabsmænd, religiøse ledere og politikere såvel som verdenskendte notabiliteter og berømte mennesker som Indira Gandhi, Allen Ginsberg, Ravi Shankar, Alice Coltrane, John Lennon og George Harrison.

Prabhupada indspillede over tyve albums med hengiven musik.

Prabhupada udgav månedsmagasinet Back to Godhead, som han kaldte sin bevægelses rygrad. Da distributionen var på sit højeste i midten af 1970'erne, blev der solgt over en million om måneden.

Prabhupada startede ISKCON's livsmedlemsprogram, der involverede titusinder af medlemmer.

Prabhupada byggede store templer i Bombay og Vrindavana og startede en åndelig by i Mayapur. Alle blev de internationale pilgrimssteder.

Prabhupada startede grundskoler for børn for at give dem en uddannelse i principperne for hengiven tjeneste.

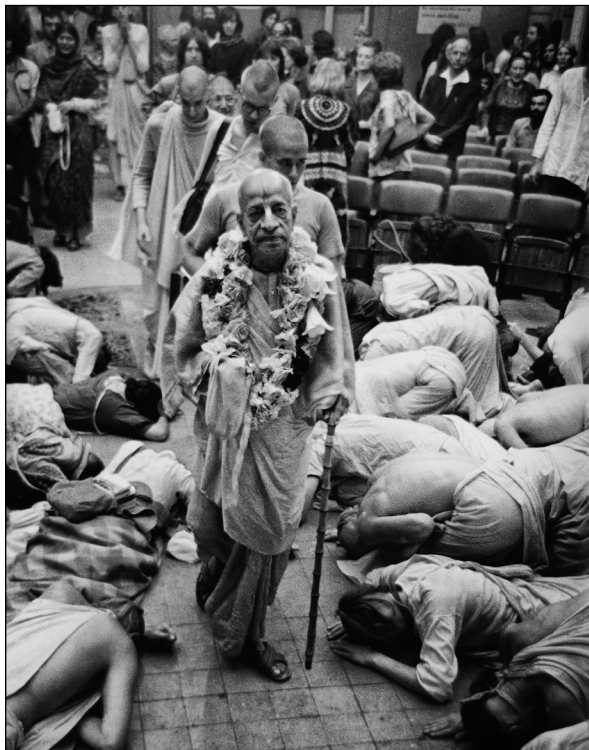
Prabhupada grundlagde The Bhaktivedanta Institute for at sprede Krishna-bevidsthed inden for det videnskabelige samfund og fik seriøse akademikere til at overveje Krishna-bevidsthed og selvrealisering.

Prabhupada startede The Bhaktivedanta Swami Charity Trust for at finde frem til og renovere de hellige steder, der var forbundet med Herren Caitanyas aktiviteter.

Prabhupada startede mange landbrugs-samfund for at demonstrere 'enkelt liv og høj

tænkning', hvor han betonede kobeskyttelse og afhængighed af Gud og naturen.

Prabhupada satte disciple, der var kunstnere, til at lave hundredvis af illustrationer til

Krishnas instruktioner på basis af hans omhyggelige anvisninger og beskrivelserne i hans bøger.

Prabhupada fik nogle af sine disciple til at uddanne sig i den indiske dukkemagerkunst for at vise vedisk filosofi gennem dioramaer. Dette projekt endte som FATE-museerne.

Prabhupada rådgav sine disciple igennem ledelsesmæssige, filosofiske og personlige problemer i over 6.000 arkiverede breve.

Prabhupada blev forevigtet på over 30.000 arkiverede billeder og over 70 timers filmoptagelse.

Prabhupada skrev omkring 70 bøger om Krishna-bevidsthed. Snesevis af fremtrædende professorer og intellektuelle fra førende universiteter roste hans arbejde. Encyclopaedia Britannica bemærkede, at hans fyldige oversættelser fra det originale sanskrit og hans klare kommentarer "har forbløffet litterære og akademiske kredse over hele verden." Dette er endnu mere forbløffende i betragtning af, at oversættelserne og kommentarerne var på engelsk, som ikke var hans modersmål.

Prabhupada grundlagde The Bhaktivedanta Book Trust (BBT) i 1972 for at udgive sine bøger. I 1976 var over 55.000.000 bøger blevet trykt på 25 sprog og distribueret i næsten hvert

eneste land, hvilket gjorde BBT til verdens største forlag inden for indisk religion og filosofi. Alene papiret til ét oplag af *Bhagavad-gita som den er* fyldte 72 jernbanevogne.

Prabhupada færdiggjorde hele manuskriptet til *Caitanya-caritamrta* på sytten bind på atten måneder.

Prabhupada gav BBT ordre til og overså, at de sytten bind blev gjort klar og udgivet på kun to måneder i 1974.

Prabhupada rejste hele Jorden rundt fjorten gange, besøgte 24 lande, prædikede, inspirerede sine tilhængere og optrådte for offentligheden utallige gange foran skarer af mennesker.

Prabhupada ledte dygtigt sit internationale samfund gennem breve og personlige møder praktisk taget uden anvendelse af en telefon.

Prabhupada blev forudsagt

Prabhupada opfyldte også følgende forudsigelser:

*idam sthanam parityajya
videsam gamyate maya*

”Jeg vil forlade dette sted [Vrindavana] og rejse til fremmede lande...” Dette er en udtalelse af Bhakti Devi til Narada fra *Padma Purana, Uttarakhanda*, der også kaldes *Srimad Bhagavata Mahatmyam*. Her fortælles, hvordan Bhakti kan blive genoplivet i Kali-yuga gennem *Srimad-Bhagavatam*. Da Srila Prabhupada tog fra Vrindavana og kom til Amerika, er det betydningsfuldt, at hans eneste ejendel var en kuffert med de første bind af hans *Srimad-Bhagavatam*, som han anså for sit vigtigste værk. Det er også sigende, at han etablerede et dagligt foredrag over *Srimad-Bhagavatam* som grundlaget for tempelprogrammet, og at *Srimad-Bhagavatam* i form af Krishna-bogen var den første af Srila Prabhupadas bøger, der blev distribueret i stort antal. Indtil Srila Prabhupada kom til Vesten, var det aldrig lykkedes at introducere hengiven tjeneste (*bhakti*) i fremmede lande.

*krsne sva-dhamopagate
dharma-jnanadibih saha
kalau nasta-drsam esa*

”Denne *Bhagavata Purana* er lige så skinrende som Solen, og den er stået op lige efter Herren Krishnas bortgang til Hans egen bolig i selskab med religion, viden osv. Personer, der mistet deres syn på grund af det tætte mørke af uvidenhed i denne Kalis tid, skal få lys fra denne *Purana*.” (*Srimad-Bhagavatam* 1.3.43)

Locan Dasa Thakura skriver i *Sri Caitanya Mangala (Sutra-Khanda)* om grundene til Sri Caitanya Mahaprabhus nedstigen, og hvordan Han vil sprede *sankirtana*-bevægelsen over hele verden:

*ebe nama sankirtana tikshna khadaga laiya
antara asura jivera phelibe katiya*

”Idet Jeg griber det skarpe sværd i form af den fælles sang af Hare Krishna-*mantraet (nama-sankirtana)*, vil Jeg rykke den dæmoniske mentalitet op med rode og tilintetgøre den i hjerterne på alle de betingede sjæle.”

*yadi papi chadi dharma dure dese yaya
mora senapati-bhakta yaibe tathaya*

”Hvis nogle syndige mennesker undslipper og opgiver de religiøse principper for at slå sig ned i fremmede lande, vil min Senapati Bhakta på den tid komme og give dem Krishna-bevidsthed.”

Senapati betyder en militær feltkommandør, og *bhakta* betyder en hengiven. Med andre ord forudsagde Herren Caitanya, at Han ville bemyndige Sin egen hengivne og sætte ham i stand til at sprede Krishna-bevidsthed over hele verden.

*prthivite ache yata nagaradi grama
sarvatra pracara haibe mora nama*

”I alle byer og landsbyer vil sangen af Mit navn blive hørt.” (Sri Caitanya Mahaprabhu i *Caitanya-Bhagavata, Antya-lila* 4.126)

Går vi nogle århundreder frem i tiden, skrev Srila Bhaktivinoda Thakura i 1885 i *Sajjana Tosani* (4.3, i *Nityadharma Suryodoy*):

”Snart vil den uforlignelige vej af *hari-nama sankirtana* blive udbredt over hele verden... Åh, hvilken velsignet dag, når de heldige englændere, franskmænd, russere, tyskere og amerikanere vil løfte bannere, *mridangaer* og *karatalaer* og have *kirtana* overalt i deres gader og byer! Hvornår kommer den dag?”

Prabhupada selv fortalte i et foredrag over *Sri Caitanya-caritamrita, Adi-lila 7.149-171* i San Francisco den 18. marts 1967:

”...ligesom Thakura Bhaktivinoda: I 1896 sendte han Caitanya Mahaprabhus budskab til McGill University [i form af bogen *Sri Caitanya Mahaprabhu: His Life and Precepts*]. Den bog har I set... Nu efter så mange år er en tjener fra den samme disciplærække kommet her for at prædike. Dette er meget betydningsfuldt.”

Prabhupada bemærkede videre i en samtale med Canadas ambassadør til Iran i Teheran den 13. marts 1975:

”...i 1896. Bhaktivinoda Thakura er den første oprindelse til denne bevægelse. Men han tænkte blot på den. Og han forventede, at en eller anden ville påtage sig dette arbejde. Jamen, nogle mener, at denne en eller anden er mig. Og jeg blev født i 1896.”

Prabhupada i et brev til Nripen Babu den 18. marts 1967:

”Forsøg under alle omstændigheder at redde Jiva Goswamis tempel, for i en meget nær

fremtid vil folk fra hele verden komme for at se Jiva Goswami og Rupa Goswamis tempel og *samadhi*.”

Prabhupada (i en samtale i sit værelse i Vrindavana den 17. juni 1977): ”Og i mit horoskop stod der: ”Efter sit 70. år vil denne mand

rejse uden for Indien og starte så mange templer.”

Tamala Krishna: ”Er det rigtigt?”

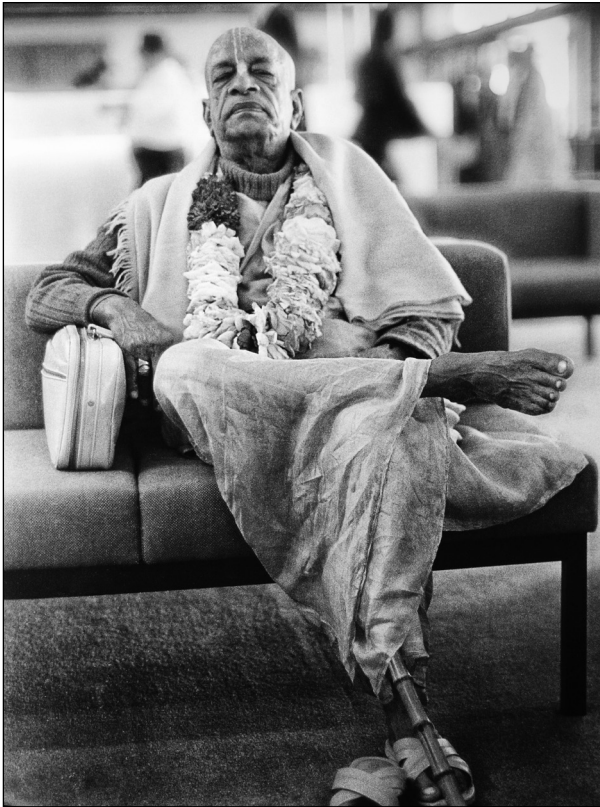
Prabhupada: ”Jeg kunne ikke forstå det. ”Hvad for noget, skal jeg rejse uden for Indien? Det er ikke...” Og Guru Maharaja forudså det. Han sagde til mine Gudsbrødre, Sridhara Maharaja og andre, at ”Han vil gøre det nødvendige, når tiden er inde. Ingen behøver at hjælpe ham.” Det sagde han i 1935. Da det kom til stykket, var det sandt. Guru Maharaja sagde

det. Og i begyndelsen ved vores første møde sagde han: ”Du er nødt til at gøre dette.””

Prabhupada-lilamrta fortæller om Mr. Ruben, en togkonduktør, der mødte Prabhupada i 1965:

”Han [Sri Prabhupada] så ud til at vide, at han ville have templer fyldt med hengivne. Han så frem for sig og sagde: ”Jeg er ingen fattig mand. Jeg er rig. Der er templer og bøger, de findes, de er der, men tiden skiller os fra dem.””

(Kilde: http://iskcontimes.com/unparalleled_achievement) ॐ

Den skriftlige basis for det største af alle mantraer, del 2

Af Satyaraja Dasa (Oversat af Amogha-drk Krishna Dasa)

Som forklaret i første del af denne artikel (Nyt fra Hare Krishna 6.2012) har fremsigelsen af Hare Krishna-mantraet rod i de ældgamle vediske tekster. I denne anden og sidste del af artiklen har vi sprunget over de sidste af de ældre referencer fra originalartiklen for at tage fat på de nyere Gaudiya-vaisnava-referencer.

Maha-mantraet i den senere litteratur

Mens ovenstående [se artiklens første del] repræsenterer de få henvisninger til *maha-mantraet* i de tidligste vediske tekster, forekommer langt de fleste henvisninger i den senere *vaisnava*-litteratur. I sådanne referencer er *maha-mantraet* til tider præsenteret i sin helhed, men til andre tider ser vi en 'forkortelse' som henvisning til *maha-mantraet*, f.eks. blot simpelthen med ordene 'Hare Krishna'. Her er nogle eksempler på begge:

(1) Rupa Goswami, den ledende blandt Caitanya Mahaprabhus vigtigste ledsagere, roser fremsigelsen af Hare Krishna i sin *Laghu-Bhagavatamrta* (1.4):

”Stavelserne ‘Hare Krishna’ stammede fra Sri Caitanyas egen mund og druknede universet i kærlighed til Gud. Lad disse navne blive herliggjort!”

(2) Srila Rupa Goswami længes efter igen at kunne se Sri Caitanya, der altid sang Hare Krishna. Han skriver i *Stavamala, Prathama Caitanyastakam* (5):

”Hvornår vil Sri Caitanya Mahaprabhu – hvis tunge altid danser ved højlydt sang af Hare Krishna, hvis hænder tæller antallet af gange, han reciterer, på den vidunderlige strimmel af stof fra rundt omkring Hans liv med knuder bundet til recitation, hvis øjne er så store, at de synes at udstrække sig til Hans ører, og hvis arme

strækker sig ned til Hans knæ – igen blive synlig for mig?”

(3) Baladeva Vidyabhusana, en vigtig 1700-tals lærer i Gaudiya-traditionen, bekræfter i sin *Stava-mala-vibhusana-bhasya*, at ”Hare Krishna” i det netop citerede vers af Rupa Goswami refererer til *maha-mantraet* med 32 stavelser:

”Hare Krishna-mantraet rungede i Caitanya Mahaprabhus mund. *Mantraet*, der består af seksten navne og 32 stavelser, dansede på Hans tunge.”

(4) Raghunatha Dasa Goswami, en af Vrindavans berømte seks Goswamier, skriver i sin *Saci-Sunvastakam* (5):

”Hvornår vil denne søn af Moder Saci [Sri Caitanya], der anså beboerne i Bengalen for at være Sine egne og inspirerede dem til at synge Hare Krishna et bestemt antal gange dagligt, og som en far gav dem mange skattede instruktioner, igen blive synlig for mig?”

(5) Sarvabhauma Bhattacarya, en af Herrens Caitanyas fortrolige fæller, anfører i sin *Caitanya-satakam* (64):

”Da Sri Caitanya Mahaprabhu så verdens mennesker ramt af Kali-yugas synder, gav Han dem personligt det hellige navn og beordrede dem til at udføre høj fællessang af *maha-mantraet*, mens de dansede og

spillede musikinstrumenter.”

(6) Følgende forekomst af Sri Caitanyas sang af *maha-mantraet* findes i *Caitanya-mangala* af Locana Dasa:

”En gang besøgte Mahaprabhu en *brahmanas* hjem og omfavnede ham. Den *kirtana*, der fulgte, gjorde, at hjemmet blev ligesom Vrindavana, og et væld af mennesker samledes for at høre og synge de hellige navne: Hare Krishna, Hare Krishna, Krishna Krishna, Hare Hare / Hare Rama, Hare Rama, Rama Rama, Hare Hare ”

(7) I *Caitanya-Bhagavata* (2.23.75-78), den tidligste biografi over Herren Caitanya, citerer Srila Vrindavana Dasa Thakura *maha-mantraet* direkte:

”Herren beordrede alle i stor glæde: ‘Lyt til *maha-mantraet* af Krishnas navne: Hare Krishna, Hare Krishna, Krishna Krishna, Hare Hare / Hare Rama, Hare Rama, Rama Rama, Hare Hare. Jeg har givet jer *maha-mantraet*. Udfør *japa* af dette *mantra* et fast antal gange. Al perfektion skal opnås gennem dette. Sig dette

mantra hvert eneste øjeblik. Der er ingen andre regler.’”

(8) I *Caitanya-Bhagavata* (1.14.143-147) citerer Srila Vrindavana Dasa Thakura Herren Caitanyas anvisninger til Tapana Misra:

”Alt er fuldentt ved *hari-nama-sankirtana*, herunder livets mål og midlerne til dets opnåelse. I denne Kalis tidsalder er det eneste middel til frelse fremsigelsen af Haris navne. Der er ingen anden måde, der er ingen anden måde, der er ingen anden måde. Hare Krishna, Hare Krishna, Krishna Krishna, Hare Hare / Hare Rama, Hare Rama, Rama Rama, Hare Hare. Dette vers af navne kaldes *maha-mantraet*. Det indeholder seksten navne på Herren og består af 32 stavelser. Recitation af dette *mantra* igen og igen vil opvække spiren af ren kærlighed til Gud i hjertet. Ved således at fremsige [*mantraet*] forstås livets mål, og hvordan det opnås.”

Konklusion

De store *acaryaer* i disciplinrækken fra Sri Caitanya (den linje, der er repræsenteret af Hare Krishna-bevægelsen), har givet verden en lang

række indikationer og instruktioner om frem-sigelse af *maha-mantraet*. Selv om det derfor ikke udtrykkeligt er citeret i de tre primære tekster, der er nævnt i starten af denne artikel, gennemsyrrer den underforståede henvisning til *mantraet* traditionen. Hele *Srimad-Bhagavatam* er i virkeligheden centreret omkring at høre og synge Hare Krishna med mange henvisninger til *hari-kirtana* og *hari-sankirtana*, og det samme er *Bhagavad-gita*. Begge tekster forherliger de store sjæle, der ved, at det at synge Herrens navn er den centrale praksis i åndeligt liv. Med hensyn til *Caitanya-caritamṛta*, Caitanya Mahaprabhus mest dybtgående biografi, er hvert vendepunkt i Herrens liv markeret med sang af Herrens navn. For eksempel lærer vi, hvordan *maha-mantraet* forandrede hans livsforløb på et tidligt tidspunkt, og hvordan hans sang inspirerede og oplyste andre.

Som tidligere nævnt er det dog meningen, at *maha-mantraet* skal videregives fra en ægte åndelig mester til en oprigtig discipel. Selvfølgelig lærer traditionen os, at alle kan synge det, og at der ingen stramme og faste regler er for det. Men Caitanya Mahaprabhus eget eksempel viser, at det ikke var, før han modtog *maha-mantraet* fra Isvara Puri, Hans åndelige mester, at han blev beruset af kærlighed til Gud. Med andre ord bliver den ægte frugt af *mantraet* overleveret af den, som allerede nyder *mantraets* frugt. Og imens skrifterne opmuntrer en hengiven til at lade sig initiere, vil de generelt kun give en lille antydning af *mantraet* og dets virkning. *Mantraets* fulde potentiale bliver kun udløst, når man overgiver sig til en åndelig mester i disciplinrækken.

Men lad os et øjeblik se på, hvorfor *maha-mantraet* ikke findes i *Hare Krishna*-bevægelsens hovedskrifter. Først og fremmest var det

oprindeligt et *sruti-mantra*, der findes i sådanne tekster som *Kali-santarana Upanisad* som citeret tidligere. Siden dette er tilfældet, blev det anset for at være et fortroligt *mantra*, og som sådan ville det normalt blive afsløret stiltiende snarere end udtrykt højt, som både Sanatana Goswami og Krishnadasa Kaviraja Goswami bevidner det.

Dette forklarer, hvorfor det ikke udtrykkeligt er nævnt i *Srimad-Bhagavatam* eller *Bhagavad-gita*, selv om disse skrifter under-

हरे कृष्ण हरे कृष्ण
 कृष्ण कृष्ण हरे हरे
 हरे राम हरे राम
 राम राम हरे हरे

streger vigtigheden af at synge Krishnas hellige navn. Caitanya Mahaprabhu brød imidlertid skatkammeret af kærlighed til Gud åbent og gav dermed adgang til *maha-mantraets* sande herlighed, både med hensyn til dets uendelige kraft og dets tilgængelighed

for alle, der ønsker at modtage det. Faktisk afslørede Han *maha-mantraet* som den specielle tilståelse i den nuværende tidsalder af strid og hykleri.

Hvorfor er *maha-mantraet* ikke i *Caitanya-caritamṛta*? Krishnadasa Kaviraja Goswami skrev, at han ikke unødigt ville gentage ting, som allerede var blevet givet af den tidligere biograf Srila Vrindavana Dasa Thakura, som, således som vi har set det, faktisk nævnte *maha-mantraet*. Med udgangspunkt i de udtrykkelige informationer fra sine forgængere skrev Krishnadasa Kaviraja Goswami mange vers, der forherliger recitationen af det hellige navn. Når han brugte ord som *Hari-nama* og *maha-mantra*, ville hans læsere have vidst, hvad han hentydede til.

På denne måde afslører skrifterne og de store *acaryaer* til tider det fulde *maha-mantra* og nogle gange ikke. Men én ting er sikkert: de, der er oprigtige, vil i sidste ende modtage det hellige navn og dermed opnå perfektion. ॐ

Gudspartiklen og den guddommelige partikel

Af Caitanya Charan Dasa

”Gudspartiklen har nul ladning og nul spin. Dens levetid er også næsten nul, for den eksisterer i mindre end en billiontedel af et sekund. Lyder det som Gud i dine ører?”

Jeg stillede dette modsørgsmål, da jeg for nylig efter et foredrag blev spurgt, om opdagelsen af gudspartiklen modbeviste Guds eksistens.

”Nej, ikke rigtigt,” svarede spørgeren lidt tøvende.

”Netop,” bemærkede jeg. ”Dens opdagelse har meget lidt betydning for Guds eksistens. Den er blot ét skridt fremad i én teori, Standardmodellen, der beskæftiger sig med én sidegren (kvantefysik) af én gren (fysik) af den samlede menneskelige viden (videnskab), som i sig selv blot beskæftiger sig med et lille udsnit af den samlede virkelighed (den materielle natur).”

Jeg havde ventet at få spørgsmål om dette emne og var forberedt.

”Lad mig citere teoretisk fysiker Michio Kaku fra Wall Street Journal i en artikel med titlen *The ‘God Particle’ and the Origins of the Universe* (‘Gudspartiklen og universets oprindelse’):

Standardmodellen giver os kun en grov tilnærmelse af den rige mangfoldighed, vi støder på i universet. En påfaldende udeladelse er, at Standardmodellen ikke diskuterer tyngdekraften, selv om tyngden holder Jorden og Solen sammen. Når det kommer til stykket, beskriver Standardmodellen kun 4% af universets materie og energi (resten er det mystiske mørke stof og mørke energi).

Fra en rent æstetisk synsvinkel er Standardmodellen heller ikke smuk. De forskellige subatomare partikler ser ud til at være klasket sammen på må og få. Det er en teori, som kun

en moder kunne elske, og selv dens skabere har indrømmet, at den blot er en brik i en større, endelig teori. Teorien er altså hverken fuldstændig eller æstetisk. Når selv den fulde teori ikke har nogen af Guds kendetegn, hvad kan man da sige om én partikel inden for teorien?”

Spørgeren så lidt usikker ud og spurgt: ”Så hvorfor kaldes partiklen for gudspartiklen?”

”Det er et godt spørgsmål. Navnet er i virkeligheden en bevidst valgt fejlbenævnelse. Da fysikeren Leon Lederman skrev en bog om partiklen, der teknisk set kaldes higgs-bosonen, fortalte hans forlægger ham, at emnet var for esoterisk til at kunne interessere mange. Så som en dygtig spindoktor fandt Lederman på et navn, der kunne fange offentlighedens forestillingsevne: Gudspartiklen. De fleste videnskabsmænd bryder sig ikke om navnet, for de ved, at det overdriver partiklens vigtighed. Videnskabsskribenten John Horgan understregede det dårlige i navnet på en blog i Scientific American:

Dette er videnskabeligt reklamegas, når det er værst. Hvis higgs’en er ‘Gudspartiklen’, hvad skal vi så kalde en endnu mere fundamental partikel som en streng? Guddomspartiklen? Moderen til gudspartiklen?

Men selv om navnet er dårligt, har det bidt sig fast i medierne. Navnet er den vigtigste grund til, at opdagelsen fik så megen opmærksomhed. Det siger jeg selvfølgelig ikke for at så tvivl om den store indsats, som videnskabsfolkene har lagt i deres forskning, men behøver vi absolut at lade os vildlede af al det overdrevne hysteri, der fremkaldes af det forkerte navn?”

”Nej,” svarede spørgeren og var tilfreds.

Samtalen illustrerer et typisk mønster: de fle-

ste har så godt som ingen anelse om, hvad guds-partiklen er, men alligevel er de meget ivrige efter at høre, hvad religiøse ledere mener om den. Der ligger problemet. Før folk kan forstå nogen form for åndeligt perspektiv over spørgsmålet, behøver de først den videnskabelige baggrundsviden. Men jeg har ikke tænkt mig, som andre videnskabsmænd og videnskabskribenter har forsøgt det, at gøre et dunkelt begreb forståeligt for almindelige mennesker.

Ved nærmere eftertanke slog det mig, at forskningen i gudspartiklen har slående paralleller til forskningen i den guddommelige partikel, sjælen. Ifølge *Bhagavad-gita* (15.7) er sjælen et evigt fragment af Gud, hvorfor den kaldes 'den guddommelige partikel'. Jeg hæftede mig ved, hvordan hele den moderne videnskab har brede ligheder med vedisk filosofi. Her er fire af dem:

1. Ting er ikke, som de synes at være.
2. Det ikke-tilsyneladende er overvældende større end det tilsyneladende.
3. Det ikke-tilsyneladende kan ikke kendes på nogen almindelig måde, men kun på måder, der passer til det.
4. Disse passende måder kræver instrumenter og uddannelse.

(1) Ting er ikke, som de synes at være:

Videnskabsfolk afviser i dag nedladende ideen om, at verden er, som den synes at være, som naiv realisme. Det videnskabelige øje ser noget helt andet end det normale øje. Tag f.eks. skrivebordet foran mig. Det synes at være massivt, men ifølge videnskaben er det mest tomt rum. Det virker statisk, men videnskaben fortæller os, at det er det ikke. Det er fyldt med elektroner, der hvirvler rundt om deres kerner en million milliard gange i sekundet.

Ligesom moderne videnskabsfolk fastholder vediske filosoffer, at alt er ikke, som det synes at være. Tag som eksempel vores egen krop. Den ser ud til at være kilden til livet, men det afviser de vediske eksperter. Ifølge *Bhagavad-gita* (2.17) udspringer livet fra sjælen, der sender en strøm af bevidsthed gennem kroppen og dermed animerer kroppens biokemiske maskineri.

(2) Det ikke-tilsyneladende er overvældende større end det tilsyneladende:

Ifølge videnskaben er de eksistenslag, der er utilgængelige for vores sanser, langt større end de tilgængelige. For eksempel udgør de synlige frekvenser kun et lillebitte, snævert bånd inden for det samlede spektrum af elektromagnetiske bølger. En deciliter vand, der er spildt på bordet, ser ubetydelig ud for vores øje, men alligevel indeholder det $6,023 \times 10^{23}$ eller cirka 60.000 milliarder milliarder molekyler.

Ligesom moderne videnskab hævder vedisk filosofi, at det, der unddrager sig øjet, er langt større end det, som øjet kan se. Den åndelige side af virkeligheden er så meget større og mere storslået end den materielle. Lykken, der er tilgængelig på det åndelige plan, er så meget større end den, der er tilgængelig på det materielle plan. Ifølge *Srimad-Bhagavatam* er åndelig lykke som et hav i sammenligning med den bedste materielle nydelse, der er som en vandpyt ved siden af.

(3) Det ikke-tilsyneladende kan ikke kendes på nogen almindelig måde, men kun på måder, der passer til det:

"Jeg tror, hvad jeg ser," er et populært og polemisk svar blandt religionshånere: "Vis mig Gud og sjælen, så vil jeg tro dig." Nutidens videnskab er i samme situation: "Vis mig higgs-bosonen, så vil jeg tro dig." Og videnskabsfolkene må svare med det samme argument, som religiøse mennesker altid har brugt: "Den kan ikke ses med øjnene, men kun opfattes på måder, der passer dertil."

(4) Disse passende måder kræver instrumenter og uddannelse:

I moderne videnskab kræver observeringen af higgs-bosonen ikke kun superavancerede instrumenter, men verdens dyreste og mest komplicerede instrument: den store Large Hadron Collider, der ligger i en 30 kilometer lang underjordisk tunnel ved grænsen mellem Frankrig og Schweiz. Den har kostet 100 mil-

liarder kroner og har 10.000 videnskabsfolk ansat fra hele verden. For overhovedet at kunne komme i nærheden af denne partikelaccelerator og forstå, hvad den fortæller os, skal man have årevis med studier, træning og uddannelse bag sig. De, der ikke har en sådan uddannelse, vil intet begribe af de måleresultater, der påviste higgs-bosonen.

På samme måde kræves der i vedisk filosofi et avanceret instrument for at kunne opfatte sjælen, om end dette er et indre instrument: en forfinet og afstemt bevidsthed, der befinder sig i et udviklet stadie, der kaldes *samadhi*. Man behøver også et indgående kendskab til filosofien og omhyggelig praktisering af meditationsteknikkerne for at kunne opdage sporene, når de viser sig i bevidstheden. For dem, der ikke har denne uddannelse og træning, vil ændringerne i bevidsthed give meget lidt, om nogen mening overhovedet.

Disse væsentlige paralleller giver således intelligente og stræbsomme personer en god grund til at give sig i kast med at udforske den guddommelige partikel. Sjæleforskning indeholder også nogle yderligere tilskyndelser, som forskningen i partikelfysik ikke har:

Forskningen i higgs-bosonen er forbløffende (eller, om man vil, skandaløst) kostbar og koster milliarder af kroner. John Horgan bemærkede i ovennævnte artikel, at et tilsvarende apparat i USA ('the Superconducting Supercollider') blev lukket af den amerikanske regering, fordi det "sugede skattedollars til sig hurtigere end et sort hul." I modsætning dertil kræver sjæleforskning ingen udgifter af betydning. Vi skal blot rense vores bevidsthed med de hævdvundne meditationsteknikker, der er baseret på Hare Krishna-*mantraet*, der ikke koster noget.

De fleste af os, der ikke er eksperter i partikelfysik, kan aldrig få den kostbare og komplekse videnskabelige uddannelse, der kræves for personligt at kunne bekræfte eksistensen af higgs-bosonen, så vi må acceptere dens eksistens som en trossag. På den anden side kan vi alle praktisere de enkle meditationsteknikker og eksperimentelt bekræfte sjælens eksistens.

Dette er *Bhagavad-gitas* åbne indbydelse til dens åndelige budskab og metode: selv om sjælen til at begynde med kan virke som en trossag, erkender man den hurtigt som en reel virkelighed (se *Bg.* 9.2). Som tiden går, forstår man, at sjælen er den mest virkelige af alle ting, den grundlæggende virkelighed, der sætter os i stand til at sanse og erfare den verden, som vi normalt kalder 'virkelig'.

De fleste videnskabsmænd er usikre på, hvordan opdagelsen af higgs-bosonen vil gavne menneskeheden i praksis. De har en ide om, at den kan lede til udvikling af endnu bedre teknologi, men selv om den skulle gøre det, forøger den ikke vores forståelse af livets mening, værdi og formål. I virkeligheden har hele partikelfysikken radikalt lidt at gøre med den verden, vi lever i. David Berlinski bemærker i sin bog *The Devil's Delusion*:

"*Derovre* er felter spækket med latent energi, partikler dukker op og forsvinder, det hele er meget rodet, og ingen kan rigtigt sige, hvad der er muligt, og hvad der er virkeligt, hvad der er her, og hvad der er der, hvad nuet er, og hvad fortid er. De faste former forsvinder. Intet er stabilt. Tid og rum trækker sig sammen i en slags sitrende kvanteskum. Intet er sammenhængende. Intet forbliver det samme i længere tid bortset fra elektroner, men de er identiske som kinesiske soldater. Et meningsløst vanvid gennemtrænger det hele. *Herovre* er rum og tid stabile og sammenhængende. Stof er det, som er, og energi er det, som det gør. Der er faste og varige former... Ændringer sker langsomt, og selv når de sker hurtigt, følger de faste mønstre. Der er en forbløffende forskellighed overalt. Tidens store flod løber fremad. Vi ser fremad til fremtiden, og vi husker fortiden. Vi begynder i viden om, at vi vil slutte."

Han konkluderer kontrasten ved at understrege, at videnskabsfolkene "har overhovedet

ingen ide om, hvordan den ordnede fysiske, moralske, mentale, æstetiske og sociale verden... nogensinde kunne være opstået fra elementarpartiklernes sydende raseri. Det er ligesom at forestille sig havskum ordne sig selv og blive til Parthenon.”

På den anden side kan opdagelsen af sjælen give umådelig mening og omgående formål til vores liv. Hjerneforskeren og Nobelprismodtageren Roger Sperry påpegede:

”Tro omkring livets endelige formål og mening og det ledsagende verdensbillede, der former vores tro omkring rigtigt og forkert, er kritisk afhængige af...forestillinger omkring det bevidste selv.”

Opdagelsen af sjælen vil hjælpe os til at forstå, at vi ikke er skrøbelige sække af materie,

der er dømt til undergang efter en kort flakken i den mikroskopiske tidskvote, som udgør vores nuværende liv. Vi vil forstå, at vi er uforgængelige sjæle, der er bestemt til evig lykke. Alle kan vi opnå dette fantastiske mål, hvis vi bruger vores nuværende liv klogt ved at forske i sjælen og anvender vores levetid som en affyringsrampe ind i udødeligheden. Denne erkendelse af vores åndelige identitet kan også hjælpe os i denne verden ved at genoprette en bæredygtig balance mellem materielle og åndelige værdier og befri os fra den overdrevne materialisme, der bringer vores økonomi og økologi i fare i dag. Kan nogen opdagelse være vigtigere end det?

(Se også fra <http://www.thespiritualscientist.com/2012/07/from-the-god-particle-to-the-godly-particle/>) ॐ

Ordlister

acarya: mester, der lærer igennem sit eget eksempel
asrama: livsorden bestemt i forhold til ens stadie i livet. Tempel eller kloster. De hengivnes private område i et tempel. Tempelskole, hvor eleverne bor i skolen

bhajana: tilbedelse. (overf.) stillesiddende sang (af Hare Krishna)

bhakti: hengivenhed. Hengiven tjeneste

brahmana: en person fra den første af de fire samfundsklasser, den intellektuelle
chante, chantning: fordansket fra engelsk 'to chant', der betyder at synge eller recitere
Deitet: (fordanskning af 'Deity'): Guddom. Hellig statue af Krishna.

dharma: natur, pligt. Populært oversat som religion
ekadasi: den ellefte dag efter fuld- eller nymåne
Gaudiya-vaisnavisme: Caitanyas religiøse tradition
gopi: kohyrdepige. Krishnas mest fortrolige hengivne i Vrindavana

grhastha: en husholder eller gift menneske
harinama: Guds hellige navn, (overf.) optog med sang af Krishnas hellige navne (egentlig 'harinama-sankirtana')

japa: lavmælt fremsigelse af et mantra (ordret: mumlen).
japa-mala: kæde, man tæller på under japa
Kali-yuga: den nuværende tidsalder, den fjerde af de fire tidsalder. Den mest faldne og materialistiske tidsalder.

karmakanda: den frugtstræbende handlings vej
kichari: sammenkogt ret med ris, dal-bønner, grøntsager og krydderier

kirtana: forherligelse, sang af Hare Krishna (overf.) kombineret med dans

maya: illusion, kraft, energi. Oftest: Krishnas illusoriske energi

nama-hatta: gruppe af hengivne, der mødes hjemme hos sig selv

prasadam: (overf.) mad, der er ofret til Krishna. Ordret betydning: barmhjertighed

Ratha-yatra: traditionel vognfestival, specielt kendt fra Jagannatha Puri

sadhu: en hellig mand

samadhi: bruges her i betydningen mindstempel for en stor person efter hans død

sankirtana: fællessang af Hare Krishna. Caitanya Mahaprabhus bevægelse kaldes også sankirtana-bevægelsen.

sannyasa: den forsagende livsorden
sannyasi: munk i forsagelsens livsorden

sastra: de åbenbarede skrifter
vaisnava: en hengiven af Visnu eller Krishna. Refererer også til 'monoteist'.

yajna: offerhandling

yatra: 'tempel' i betydningen organisation, institution eller menighed. Også festival, samling.

yogi: en, der praktiserer yoga, at forbinde sig med den Højeste

Realisationer fra Bhagavad-gita-kursus

I atten uger fra midten af februar til udgangen af juni har 10-15 hengivne mødtes hver mandag aften i templet i Vanløse til en gennemgang af Bhagavad-gita kapitel for kapitel under ledelse af Caitanya Candra Prabhu. Det har været en spændende oplevelse for alle deltagerne på kurset, så vi bad nogle af de studerende fortælle om deres realisationer.

Line Svenningsen Blom:

Til de, som ikke allerede følger Caitanya Candra Prabhus undervisning i *Bhagavad-gita som den er* og *Nektariske Instruktioner*, kan jeg kun sige: ”Skynd jer at komme til templet på mandag kl. 18!”

Da jeg begyndte på kurset, havde jeg ganske vist ivrigt, men kun sporadisk bladret og læst i *Bhagavad-gita som den er*. Jeg var blevet introduceret til filosofien, men jeg havde intet grundlæggende overblik eller forståelse for dybden i den filosofi, der ligger bag Krishna-bevægelsen.

Gennem Caitanya Candra Prabhus systematiske og klare gennemgang er jeg blevet givet muligheden for at få en indsigt i og forståelse for den enormt kraftfulde og dybe filosofi, der ligger til grund for Det Internationale Samfund for Krishnabevidsthed. Underviserens formidling af stoffet lader ingen i tvivl om, at vi her har at gøre med den mest fortrolige og vigtigste viden nogensinde givet til os mennesker og videregivet gennem Srila Prabhupadas bøger.

På kurset har underviseren stor forståelse for hver elevs forskellige udgangspunkter, og der bliver givet rig mulighed for at få svar på sine spørgsmål, få vigtige filosofiske pointer gentaget, få øvet de mest centrale vers på sanskrit samt at dele sine realisationer fra læsningen. Der favnes altså bredt på kurset, og alle

nyder godt af Caitanya Candra Prabhus store baggrundsviden om teksterne, samt at andre af de mere erfarne i Krishna-bevidsthed også deltager i diskussionerne. Kurset er med andre ord for alle uanset niveau og baggrund, men med interesse for viden om Guddommens Højeste Personlighed.

Priyanka:

”For de fleste af os er spiritualitet noget, man ikke kan se.” Det lyder som en dyb filosofi, og jeg tænkte også på den måde, indtil jeg deltog i dette gloriøse *Bhagavad-gita*-kursus.

For mig var dette kursus en fuldstændig lærerig og simpel praktisk guide og ikke blot filosofi. I løbet af disse 18 uger har jeg set så mange ændringer inde i mig selv med hensyn til min overbevisning og måden at udføre ting i hverdagen, og allervigtigst hjalp kurset mig med at tage et kig på mig selv, mine handlinger og tankemønstre.

I hverdagen forsøger vi ofte at få kontrol over tingene og situationerne omkring os, men jeg indså i løbet af dette kursus, at det eneste, der er under vores kontrol, er vores ønske og muligheden for at vælge, for det er disse skjulte ønsker, som man ikke ser eller skelner fra hinanden, der bestemmer vores fremtid (dette liv

eller det næste).

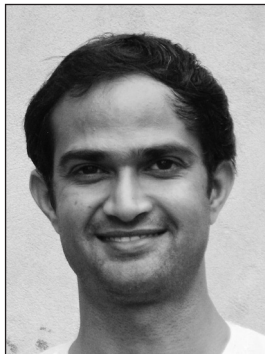
Vanskeligheder er der i alles liv, men man behøver blot sætte Krishna i centrum af alle aktiviteter, søge beskyttelse hos *guruen* og gøre alting for deres glæde. I millioner af liv har vi søgt tilfredsstillelse for os selv, men ”blot dette ene liv” for Krishna vil bringe os ”hjem tilbage til Krishna”.

Vipul:

Hvor smukt at høre *Bhagavad-gita* fra en ægte *vaisnavahengiven*. Min dybfølte tak går til Caitanya Prabhu for at undervise og give en chance for at udforske mere og mere. Det har været en enorm glæde at høre, interagere, recitere, realisere og komme i dybden i løbet af hver eneste session.

Jeg har altid spekuleret på, om jeg nogensinde ville være i stand til at forstå den indre dybde af *Bhagavad-gita* og fuldt ud at udforske den. Jeg tror det ikke. Det synes at være en evig lære- og udforskningsproces, der foregår hver dag i vort liv. Det ændrer virkelig vores opfattelse af, hvad vi kan se, føle, udtrykke og opfatte. Når viden bringer smil til hjertet, og det begynder at opstå som en kvalitet. Når kvaliteten udvikler sig korrekt, begynder det at afspejle sig i omgivelserne, ligesom et smukt hjerte forlader sit fodaftryk overalt.

Det er simpelthen fantastisk at forstå kraften af hengivenhed og overgivelse. Og endnu mere end at kende og forstå synes det utænkeligt at realisere det. Jeg er taknemmelig for alle de hengivne for deres enestående samvær og vil bestemt anbefale kommende kurser til læserne. Det er en gave til dig selv at udforske en ny dimension i livet. Selv blot opmærksomt at lytte gør underværker med hensyn til at tilegne sig viden.

Dandaniti devi dasi:

Vores *Bhagavad-gita*-kursus har været en bekræftelse af, at hengiven tjeneste er *esasukham kartum avyayam*, at den udføres med glæde (*Bg.* 9.2). Det har været en fornøjelse at studere *Bhagavad-gita* i selskab med så mange entusiastiske hengivne og under kyndig vejledning af Caitanya Candra Prabhu.

Det var ofte sådan, at når klasserne sluttede kl. 20.00, ville Priyanka og jeg kigge på hinanden, og vi tænkte begge det samme: ”Nej, vi vil ikke stoppe nu, vi vil have mere *Bhagavad-gita*.”

Klasserne har været meget interaktive, hvilket giver en anden og dybere form for indlæring og realisation, end når man ”blot” lytter eller læser. Det har været fantastisk at se alles ivrighed efter at lære *Bhagavad-gita* og dele *Bhagavad-gita* med hinanden. Sagt med *Bhagavad-gitas* egne ord, *kathayantas ca mam nityam tusyanti ca ramanti ca*, de rene hengivne finder stor glæde og tilfredshed ved at oplyse hinanden og tale om Mig (Krishna, *Bg.* 10.9).

For mig er kurset en af de mest positive ting, der foregår i vores tempel, for ikke at sige vores *yatra*, lige nu. Ofte når man starter et kursus eller studie, falder en vis procentdel fra, men her har det nærmest været omvendt. Der er kommet flere og flere til, og måske er det heller ikke tilfældigt, at der er flyttet 3-4 nye *bhaktaer* ind i templet i den periode, kurset har forløbet.

Ud over den gode stemning og samvær med de hengivne giver kurset givet en rigtig god ballast og inspiration til at gå videre med ens videre studier af *Bhagavad-gita* og Srila Prabhupadas bøger. ॐ

Herren Krishnas Køkken

Indisk vegetarisk kogekunst - 6.del

Af Yamuna Devi Dasi

Fra chapati til paratha

Old Delhi og New Delhi er to forskellige verdener. Labyrinten af Old Delhis gader og smalle stræder, der ofte kun er åben for gående trafik, står i livlig kontrast til New Delhis rummelige, træomkransede boulevarder med deres slotte og haver pænt gemt væk bag omgivende mure. Det var i Chippiwada i Chandni Chowk-delen af det myldrende Old Delhi, Srila Prabhupada boede, trykte bøger og talte om Krishna i slutningen af halvtredserne og begyndelsen af tresserne.

I 1970 besøgte jeg Delhi for første gang og mødte nogle af de mennesker, Srila Prabhupada havde boet hos og arbejdet blandt mange år før. En af de mest fascinerende og hjælpsomme var Fru Joshi, en hengiven med forbindelser til Vrindavanas berømte Sri-Sri Radha-Ramana Tempel. Denne venlige og intelligente kvinde blev ikke kun en god ven og hjalp mig med at blive rask efter mit første alvorlige anfald af dysenteri, men endnu vigtigere var hun et veritabelt skatkammer af historier om Srila Prabhupada og hans mange ture til hendes hjem.

Fru Joshi var et inspireret eksempel på åndelige standarder i køkkenet. Hun havde dyb hengivenhed til Herren Krishna, og hendes intuition, dygtighed og erfaring fusionerede med de fine kompositioner af hendes retter. I Fru Joshis kyndige hænder frembragte hendes køkken topkvalitet.

Dette bringer mig til hendes pandestegte brød, der kaldes *paratha'er*, som er emnet for

denne madlavningslektion. Selv om de ikke er så almindelige som pandebagte *chapati* fladbrød, er de et populært traktement til alt fra en madpakke til et sent aftensmåltid. Lavet af en dej af mel og vand beriget med ghee bliver brødene i deres enkleste form rullet ud, lagdelt, penslet med ghee, foldet, vendt og rullet ud igen. Når man lader dem glide ned på en varm olieret pande, skiller lagene af dej sig og fyldes og blæser op til et buttedejsagtigt brød. *Paratha'er* kan også laves med fyld, sædvanligvis kartoffelmos, mynte-ærter, blandede grøntsager eller revet ræddike.

Mens jeg var i Chippiwada, afprøvede jeg forskellige kokkes ræddike-*paratha'er*, men Fru Joshis var de bedste. De svarede til dem, der er nævnt i lærebogen, Lord Krishnas Cuisine. Hun serverede somme tider disse til Srila Prabhupada, og han holdt meget af dem.

På en af mine første ture gennem Chandni Chowks berømte madbasar bragte Fru Joshi mig til min forbløffelse til en gade ved navn Paratha Gully. Bag snesevis af kulfyrede ildsteder fristede kokkene forbipasserende til at prøve en endeløs række af disse fladbrød, mens deres duft blev ført rundt af vinden. Ingen tvivl om, at Paratha Gully har været der i årtier, og vil sandsynligvis, medmindre der sker en katastrofe, være der i årtier i fremtiden.

Hvis du følger lektionerne i denne spalte, er det tid til at fordybe sig i at lære at lave *parathadej* og derefter tilberede *paratha'er* (se side 119-136 i Lord Krishnas Cuisine). Hvis du ikke

har adgang til en indisk butik, hvor der sælges *chapati*-mel, køb da økologisk fuldkorns hvedemel og kombiner det med ubleget hvedemel. Prøv en dej med hvedemel alene eller hvedemel blandet med rug eller tritikale (en blanding af rug og hvede). Tilbered enkle lagdelte *paratha'er* og prøv to eller tre slags med fyld.

Hvis du ønsker at prøve en hurtig *paratha*, der minder om Fru Joshis oprindelige, prøv da følgende opskrift.

Hurtig ræddike-paratha (6 stykker)

Dette er en simpel, utraditionel måde at lave *paratha* på, og den vil give dig en god idé om, hvad de traditionelle *paratha'er* er. Jeg håber, at de vil inspirere dig til at prøve nogle af *paratha*-opskrifterne i Lord Krishnas Cuisine.

2½ dl fint revet ræddike, presset tør
¼ tsk. knuste chili-flager
1 tsk. knuste korianderfrø
2 spsk. frisk hakket koriander
1 dl fint revet ost med vegetabilsk løbe
(kan udelades)
salt og friskkværnet peber
12 *chapatier*, halvt bagte
majsolie eller smør

Chapati:

6 dl økologisk fuldkorns hvedemel/
chapati-mel
eller 3½ dl sigtet hvedemel blandet med
1¾ dl hvidt mel
¼ tsk. salt (kan udelades)
1½ dl varmt vand (eller efter behov)
mel til pudring

Kom de tørre ingredienser til *chapatierne* i en stor skål og bland dem godt. Tilsæt 1½ dl vand, hæld det hurtigt i først, så lidt ad gangen, indtil dejen danner en grov masse. Ælt dejen, til den er silkeglat, cirka fem minutter. Tilsæt mel eller vand efter behov. Rul dejen til en glat kugle, dæk den med et klæde og sæt den til side i en halv time eller op til to timer ved stuetemperatur.

Ælt dejen kort, del den i tolv glatte kugler

og dæk dem med et fugtigt klæde. Varm en tykbundet pande over moderat svag varme i flere minutter. Tryk en af dejkuglerne flad, vend begge sider i mel og rul den til en tynd rund cirkel, lidt over 15 cm i diameter. Når du ruller dejen ud, skal du kun bruge mel nok til at forhindre dejen i at klistre til bordet.

Lad *chapatien* halvvejs falde, halvvejs glide ned på panden. Hvis der er rynker, så vent, indtil bunden af *chapatien* er fast, før du prøver at glatte dem ud. Steg i 1 til 2 minutter, indtil oversiden af *chapatien* bliver lys i farven, og små bobler begynder at dukke op. Vend *chapatien* og steg i ½ til 1 minut. Sæt til side. Gør det samme med resten af *chapatierne*. (Normalt bliver *chapatierne* stegt over en flamme, når de tages af panden, men vi springer det skridt over med disse *chapatier*. Vi vil stege dem mere ifølge *paratha*-opskriften nedenfor.)

Paratha:

I en skål blandes revet ræddike, chili-flager, korianderpulver, frisk koriander og ost. Du kan krydre med lidt salt og peber og vende blandingen rundt.

Placer *chapatierne* på en ren flade og pensel kanterne rigeligt med vand. Fordel ræddikeblandingen ligeligt oven på seks af *chapatierne*. Læg en *chapati* over hver af de fyldte *chapatier* og tryk derefter for at presse kanterne sammen.

Forvarm en pande over moderat varme og stryg et lag smør eller olie på med en pensel. Løft forsigtigt en af de fyldte *chapatier* og læg den på panden. Steg i ca. 1½ minut på hver side, indtil den er gyldenbrun (osten hjælper med at holde sammen på fyldet og forhindrer det i at glide ud af *paratha'en*. Hvis du ikke bruger ost, skal *paratha'en* håndteres forsigtigt).

Paratha'en ofres varm til Krishna, lige fra panden.

* Ræddike er en rodfrugt i familie med radiser, bare større. Fås i forskellige farver: hvid, rød, sort og lyserød. I Indien bruges almindeligvis den hvide madradisse, der hedder "mooli". Alternativt kan anvendes daikon-radiser eller rød-hvide salatradiser. ॐ

Vegetarisk lørdag

Igen i år er der liv de fleste lørdage på Strøget i København, hvor de hengivne fra templet arrangerer *prasadam*-distribution under navn af Vegetarisk lørdag. Hver gang bliver der uddelt omkring 600 tallerkener *kichari* og *halava* til forbipasserende til akkompagnement af Hare Krishna-*bhajana*, salg af bøger osv. Som man kan se det af billederne, der blev taget ved Rundetårn den 28. juli, tiltrækker arrangementet unge såvel som gamle. Har man lyst til at give en hjælpende hånd med til serveringen af de mange tallerkener, er man velkommen til at møde op. Se www.harekrishna.dk for nærmere oplysninger.

En anden ting er, at hvis du ikke nåede at være med til Festival of India og Ratha-yatra i København i juli, kan du nå at tage revanche den 18. august, hvor Hare Krishna som noget helt nyt arrangerer endnu en Festival of India på Gammeltorv. Festivalen på Gammeltorv foregår fra kl. 14 til 19 og omfatter *bharata-natyam* dans, *bhajana*, *kirtana*, foredrag, boder og telte (inklusive børnetelt) og *prasadam* til 2500 mennesker. For nærmere detaljer, se www.festivalofindia.dk. Mød op!